

JUSTITSMINISTERIET

Dato: 5. oktober 2022
Kontor: Formueretskontoret
Sagsbeh: Lars Møller Haase
Sagsnr.: 2022-709-0351
Dok.: 2529115

KOMMENTERET OVERSIGT

over

høringssvar om forslag til lov om ændring af lov om indsamling m.v. (Undtagelse af belønningsbaseret crowdfunding, ændring af Indsam- lingsnævnets sammensætning, øgede kontrolmuligheder m.v.)

I. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 7. juli 2022 til den 18. august 2022 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Vestre Landsret, Østre Landsret, Sø- og Handelsretten, samtlige byretter, Advokatrådet, Advokatsamfundet, Akademikerne, Alzheimerforeningen, Amnesty International Danmark, BetterNow, Børnenes Kontor, Børns Vilkår, Care Danmark, Caremaker, Center for Podcast, Centralmissionen, Copenhagen Business School (Juridisk Institut), Danish Muslim Aid, Danmarks Idrætsforbund (DIF), Danmarks-samfundet, Dansk Crowdfunding Forening, Dansk Erhverv, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Folkehjælp, Dansk Industri, Dansk Revisorforening, Dansk Røde Kors, Dansk Sømands- og Udlandskirker (DSUK), Danske Advokater, Danske Regioner, De Samvirkende Købmænd, De samvirkende menighedsplejer, Den Danske Dommerforening, DGI, Digitaliseringsstyrelsen, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Ejendomsforeningen Danmark, Ejendoms-mæglerens Landsorganisation, Finans Danmark, Finans og Leasing, Finanstilsynet, Folkekirkens Nødhjælp, Forbrugerklagenævnet, Forbrugerrådet Tænk, Foreningen af Offentlige Anklagere, Forsikring & Pension, Frelsens Hær, FSR – danske revisorer, Gigtforeningen, Grænseforeningen, Grønlands Selvstyre via Rigsombudsmanden i Grønland, Hjerteforeningen, HK-Landsklubben Danmarks Domstole, HK-Landsklubben for Politiet, Indsamlingsnævnet, Indsamlingsorganisationernes Brancheorganisation

(ISOBRO), Justitia, Kirkens Korshær, Kommunernes Landsforening (KL), Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Københavns Retshjælp, Københavns Universitet (Det Juridiske Fakultet), Landsforeningen Evnesvages vel (Landsforeningen LEV), Landsforeningen for sukkersyge (Diabetesforeningen), Landsforeningen til kræftens bekæmpelse (Kræftens Bekæmpelse), Landsorganisationen Red Barnet (Red Barnet), Læger uden Grænser (MSF), Mellempfolkeligt Samvirke, Oxfam IBIS, Politiets Efterretningstjeneste (PET), Politiforbundet, Realkreditrådet, Retspolitisk Forening, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Rådet for Socialt Udsatte, Scleroseforeningen, SOS Børnebyerne, Spillemyndigheden, Syddansk Universitet (Juridisk Institut), Udlændingestyrelsen, Ældre Sagen, Aalborg Universitet (Juridisk Institut), Aarhus Retshjælp, og Aarhus Universitet (Juridisk Institut).

II. Høringssvarene

Justitsministeriet har modtaget høringssvar fra:

Vestre Landsret, Østre Landsret, Sø- og Handelsretten, Advokatrådet, Alzheimerforeningen, Amnesty International, BetterNow, Børns Vilkår, Center for Podcasting, CISU – Civilsamfund i Udvikling, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Erhverv, Dansk Journalistforbund, Danske Advokater, Danske Regioner, Den Danske Dommerforening, Diabetesforeningen, Domstolsstyrelsen, Dyrenes Beskyttelse, Finans Danmark, Finanstilsynet, Forbrugerrådet Tænk, FSR – danske revisorer, Hjerteforeningen, Indsamlingsnævnet, Indsamlingsorganisationernes Brancheorganisation (ISOBRO), Julemærkefonden, Kirkens Korshær, Kommunernes Landsforening (KL), Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Kræftens Bekæmpelse, Politiets Efterretningstjeneste (PET), Politiforbundet, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Røde Kors, SOS Børnebyerne, Spillemyndigheden og Udlændingestyrelsen.

Nedenfor er gengivet det væsentligste punkter i de modtagne høringssvar. Bemærkninger af generel politisk karakter samt forslag og bemærkninger, der ikke vedrører lovforslaget, indgår ikke i høringsoversigten. Samtlige høringssvar med bemærkninger til lovforslaget er vedlagt.

Justitsministeriets kommentarer til høringssvarene er anført i *kursiv*.

Det bemærkes, at et udkast til den del af lovforslaget, som omhandler belønningsbaseret crowdfunding (lovforslagets § 1, nr. 1), har været sendt i høring i perioden fra den 2. juli 2021 til den 13. august 2021. Ved

udarbejdelsen af nærværende lovforslag er der taget højde for de bemærkninger, som blev modtaget i forbindelse med den tidligere høring, herunder ved mindre justeringer af bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 1. På denne baggrund er høringsvar fra den første høringsperiode ikke medtaget i høringsoversigten, medmindre høringsparterne specifikt har henvist til et tidligere høringsvar.

1. Generelt til lovforslaget

Vestre Landsret, Østre Landsret, Sø- og Handelsretten, Danske Regioner, Domstolsstyrelsen, Finanstilsynet, Kommunernes Landsforening (KL), Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Politiforbundet og Rigsadvokaten har meddelt, at de ikke afgiver høringsvar, eller at de ikke har nogen bemærkninger til lovforslaget.

Amnesty International, Børns Vilkår og SOS Børnebyerne finder det positivt, at kontrollen og tilsynet på indsamlingsområdet bliver styrket. **SOS Børnebyerne** finder, at styrkelsen er med til at sikre danskernes tillid til indsamlingsorganisationerne.

Dansk Erhverv finder det overordnet hensigtsmæssigt, at indsamlingsloven bliver opdateret, så loven bringes i bedst mulig harmoni med behovene på indsamlingsområdet. Det er positivt, at man med en række af lovforslagets ændringer søger at styrke tilliden til godkendte indsamlinger yderligere.

Diabetesforeningen tilslutter sig bestræbelserne på at styrke kontrollen og tilsynet med indsamlinger af hensyn til de indsamlere, der yder en engageret indsats for at indsamle midler til velgørende formål.

Finans Danmark støtter overordnet myndighedernes indsats til forebyggelse og bekæmpelse af kriminalitet. Det er dog vigtigt at sikre den rette balance mellem formålet med myndighedernes indsats og de midler, som myndighederne anvender.

Indsamlingsnævnet kan tilslutte sig lovforslaget. Nævnet ser positivt på Justitsministeriets initiativ til løbende at holde indsamlingsreguleringen aktuel og opdateret, herunder at der skal tilføres særlige it- og digitaliseringsmæssige kompetencer på området. Nævnet bemærker, at de øgede beføjelser, som nævnet forventes at få, vil have ressourcemæssige konsekvenser.

ISOBRO kan fuldt ud tilslutte sig bestræbelserne på at styrke kontrollen og tilsynet med indsamlinger. Både samfundsmæssige hensyn og hensyn til indsamlere, der yder en engageret indsats for på behørig vis at indsamle midler, taler for en styrkelse af kontrollen og tilsynet. Tiltagene vil dog ikke have den ønskede effekt, hvis ikke der samtidig tilvejebringes de nødvendige ressourcer til at styrke indsatsen i alle de nødvendige led.

Diabetesforeningen, Dyrenes Beskyttelse og Hjerteforeningen angiver, at de som medlemmer af ISOBRO tilslutter sig ISOBROs høringssvar. **Dyrenes Beskyttelse** anser det af største vigtighed, at indsamlingsloven revideres og tilpasses donorenes adfærd, samtidig med at der gennem ressourcer og kontrol sikres fastholdelse af donorenes tillid til, at de indsamlede midler går til det beskrevne formål.

Kirkens Korshær finder det positivt med de foreslåede ændringer, der understøtter arbejdet for at modvirke svindel på indsamlingsområdet. Organisationen opfordrer dog kraftigt til at have opmærksomhed på, at ændringerne ikke medføre negative administrative konsekvenser for civilsamlingsorganisationerne.

Justitsministeriet har noteret sig høringspaternes generelle opbakning til lovforslaget.

2. Belønningsbaseret crowdfunding

Center for Podcasting er enig i den foreslåede undtagelse af belønningsbaseret crowdfunding.

Dansk Journalistforbund er enig i, at det skal være lettere for nye medie iværksættere og startups at benytte sig af belønningsbaseret crowdfunding, da det i mange tilfælde er en gunstig adgang til finansiering af virksomhedsopstart eller udvikling af konkrete projekter. Forbundet tilslutter sig, at donationsbaseret crowdfunding fortsat skal være omfattet af indsamlingsloven.

Dansk Erhverv kan tilslutte sig, at belønningsbaseret crowdfunding med erhvervmæssigt formål fremover undtages fra indsamlingsloven. Ændringen må forventes at afstedkomme et behov for yderligere ressourcer i Indsamplingsnævnets sekretariat, og det er væsentligt, at det ikke medfører en forlænget sagsbehandlingstid.

ISOBRO og **Kræftens Bekæmpelse** deler Justitsministeriets vurdering af, at indsamlingsloven bør ændres, så mulighederne for at benytte belønningsbaseret crowdfunding styrkes. ISOBRO forventer dog, at arbejdsbyrden for Indsamlingsnævnets sekretariat vil stige som konsekvens af, at man kan rette henvendelse til sekretariatet, hvis der i et konkret tilfælde, er tvivl om, hvorvidt en påtænkt indsamling er omfattet af undtagelsen.

Indsamlingsnævnet har over for Justitsministeriet oplyst, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for ansøgninger efter indsamlingslovens §§ 3 og 4 aktuelt er 7 dage, mens den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i perioden fra 1. januar 2022 til 6. september 2022 er 10 dage. Det blev i forbindelse med indførelsen af den nuværende § 3 forudsat, at Indsamlingsnævnets sagsbehandlingstid skulle være under 2 uger, jf. Folketingstidende 2018-19 (1. samling), A, L 117 som fremsat, side 7.

Indsamlingsnævnet har endvidere oplyst, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for øvrige henvendelser, herunder generelle spørgsmål om indsamlingslovgivningen, aktuelt er 9 dage, mens den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i perioden fra 1. januar 2022 til 6. september 2022 er 21 dage. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid må forventes at stige, da alderen (liggetid) på disse henvendelser aktuelt er på 87 dage i gennemsnit.

Som det fremgår under pkt. 3 i lovforslagets almindelige bemærkninger, vurderer Justitsministeriet, at lovforslaget vil medføre begrænsede merudgifter i forbindelse med fastlæggelse af ny praksis, samt at der lægges op til, at disse afholdes inden for Justitsministeriets eksisterende økonomiske ramme. På baggrund heraf, og idet de aktuelle sagsbehandlingstider ligger inden for den forudsatte sagsbehandlingstid, finder Justitsministeriet det ikke nødvendigt at tilføre Indsamlingsnævnet flere ressourcer.

Forbrugerrådet Tænk finder det essentielt, at man ikke med forslaget – utilsigtet – skaber rum for omgåelsessituationer, hvor den ”belønning”, der gives til gengæld for et bidrag, ikke er af reel betydning, men *alene* er konstrueret med det formål at blive undtaget fra indsamlingslovens anvendelsesområde. Forbrugerrådet Tænk anbefaler derfor, at man adresserer omgåelsessituationer – samt et værn herimod – i lovforslagets bemærkninger.

FSR – danske revisorer mener, at den foreslåede ordning, hvorefter belønningsbaseret crowdfunding undtages fra indsamlingsbegrebet, uanset om modydelsen står i rimeligt forhold til bidraget, giver mulighed for omgåelse,

da der kan oprettes indsamlinger, der er undtaget fra kravene i indsamlingsloven, blot fordi der gives en modydelse, uanset om modydelsen har en meget ringe værdi.

Udlændingestyrelsen vurderer, at der bør udvises forsigtighed ved undtagelse af belønningsbaseret crowdfunding, da grænserne mellem belønningsbaseret og donationsbaseret crowdfunding ikke synes klare i visse miljøer. Styrelsen henviser især til højreekstremistiske organisationer. Styrelsen anfører desuden, at en udvidet fortolkning af begrebet 'belønning' kan føre til omgåelse ved, at der gives en belønning af mere symbolsk karakter.

Som det fremgår under pkt. 2.1.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger, foreslås det, at begrebet »belønning« fortolkes udvidende, hvilket indebærer, at der ikke stilles krav til størrelse, værdi, karakter eller egenskab ved den belønning, der ydes til gengæld for bidraget. Den udvidende fortolkning af begrebet »belønning« indebærer f.eks., at det betragtes som en belønning, når en podcast stilles til rådighed for brugerne mod betalinger via abonnementsløsninger til udviklingen af podcasten.

Undtagelsen af belønningsbaseret crowdfunding har til formål at styrke og forenkle mulighederne for at benytte belønningsbaseret crowdfunding. Med henblik på at sikre, at undtagelsen også omfatter belønning i form af offentlig adgang til at lytte til en podcast eller musik, som er udviklet og støttet via donationer, er det Justitsministeriets vurdering, at der ikke bør stilles nærmere krav til selve belønningen. Dette indebærer dog ikke, at indsamlinger, hvor belønningen er illusorisk og alene gives med det formål at blive undtaget indsamlingsloven, ikke omfattes af loven (omgåelsestilfælde). Det bemærkes hertil, at det derudover er en betingelse, at crowdfundingen har et erhvervsmæssigt formål, hvilket afgrænser undtagelsesbestemmelsens anvendelsesområde yderligere.

Det bemærkes, at det følger af den gældende indsamlingslovs § 10, stk. 1, at Indsamlingsnævnet fører tilsyn med, at indsamlinger foretages i overensstemmelse med indsamlingsloven. Det følger endvidere af den gældende indsamlingslovs § 10, stk. 6, at Indsamlingsnævnet af egen drift kan optage en sag til behandling. Indsamlingsnævnet har således kompetence til at optage en sag til behandling, hvis nævnet bliver opmærksom på, at indsamlingen er iværksat uden den nødvendige tilladelse, eller hvis der er mistanke om omgåelse.

Spillemyndigheden bemærker, at det er dens erfaring, at belønningsbaseret crowdfunding i visse tilfælde kan få karakter af spil omfattet af spillelovgivningen. Spillemyndigheden oplyser, at der med lovændringen vil være en betydelig risiko for, at en arrangør af en belønningsbaseret crowdfunding vil udbyde koncepter, som har karakter af spil, med en forventning om, at den pågældende crowdfunding afvikles lovligt og efter den foreslåede undtagelsesbestemmelse, til trods for at indsamlingen vil være i strid med spillelovgivningen. Spillemyndigheden anbefaler på den baggrund, at det tydeliggøres i lovforslaget, at belønningsbaseret crowdfunding ikke må antage karakter af spil, hvor belønningen tildeles på baggrund af lodtrækning.

Med lovforslaget foreslås det, at der indsættes en ny undtagelsesbestemmelse i indsamlingsloven. Lovforslaget ændrer dog ikke ved, at de undtagne indsamlinger fortsat kan være underlagt anden relevant lovgivning, herunder spilleloven og markedsføringsloven. Det er imidlertid ikke nyt, at der kan være indsamlinger, som ikke omfattes af indsamlingsloven, men som omfattes af anden relevant lovgivning.

På denne baggrund finder Justitsministeriet det ikke nødvendigt at beskrive lovforslagets forhold til øvrig lovgivning.

3. Afslag på ansøgning om og tilbagekaldelse af tilladelse efter indsamplingslovens § 3

Alzheimerforeningen, Amnesty International, ISOBRO, Julemærkefonden, Kræftens Bekæmpelse og SOS Børnebyerne er enige i, at Indsamplingsnævnet bør have mulighed for at meddele afslag på en ansøgning om tilladelse, når forhold vedr. tidligere indsamling indikerer, at indsamplingslovgivningen ikke vil blive overholdt i forbindelse med fremtidige indsamlinger, samt at Indsamplingsnævnet skal kunne tilbagekalde en allerede tildelt tilladelse, når der foreligger sådanne forhold, der vil kunne begrunde et afslag på en ansøgning om tilladelse. **Kræftens Bekæmpelse** vurderer, at det er et vigtigt redskab til at undgå, at en indsamler eller kreds af indsamlere gentagne gange overtræder indsamplingsloven.

Dansk Erhverv finder det hensigtsmæssigt, at Indsamplingsnævnet tillægges kompetence til at afslå en ansøgning om tilladelse, hvis forhold ved tidligere indsamlinger giver anledning til at formode, at loven eller regler udstedt i medfør af loven ikke vil blive fulgt, da dette styrker tilliden til godkendte indsamlinger og begrænser antallet af problematiske indsamlinger.

BetterNow foreslår, at der føres en liste over tilbagekaldte indsamlingstilladelser, og at den eksisterende tilladelse opdateres med besked om tilbagekaldelsen. Det vil herefter være nemmere for platforme at vide, om en tilladelse er tilbagekaldt, eller om den blot ved en teknisk eller menneskelig fejl ikke er opført på listen over godkendte indsamlinger. BetterNow ønsker desuden, at listen over godkendte indsamlinger ændres til en database med nemmere søgeadgang.

Det følger af indsamlovens § 10, stk. 1, at Indsamningsnævnet fører en offentligt tilgængelig fortegnelse over godkendte indsamlinger, jf. § 3, stk. 1, og de organisationer, der har fået tilladelse efter § 4, stk. 1, samt godkendte indsamlinger, jf. § 5, stk. 3, og § 6, stk. 2.

Som det fremgår af pkt. 2.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger, forudsættes det, at indsamlinger, hvis tilladelse er blevet tilbagekaldt, vil blive fjernet fra Indsamningsnævnets offentlige tilgængelige liste over godkendte indsamlinger.

Der skal ved vurderingen af, om der bør etableres en særskilt fortegnelse over tilbagekaldte tilladelser og påtegning om tilbagekaldelse på den eksisterende fortegnelse, foretages en afvejning af hensynet til de indsamlere, som oplysningen om tilbagekaldelsen vedrører, over for hensynet til indsamlingsplatformene.

Med lovforslaget vil Indsamningsnævnet kunne tilbagekalde en indsamlingstilladelse, hvis forhold ved tidligere indsamlinger giver anledning til at formode, at indsamloven ikke vil blive fulgt. Som det fremgår af de specielle bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 3, vil det oftest være oplysninger om tidligere overtrædelser af indsamloven, der begrundes en tilbagekaldelse.

Det er på den baggrund Justitsministeriets opfattelse, at offentliggørelse af en oplysning om, at en indsamlingstilladelse er tilbagekaldt, er indgribende for den pågældende indsamler. Ministeriet finder ikke, at hensynet til indsamlingsplatformene opvejer hensynet til de berørte indsamlere.

Det bemærkes, at det i den eksisterende fortegnelse over godkendte indsamlinger er muligt at søge på bl.a. CVR-nr., årstal, enkelte ord og ordsammensætninger.

Udlændingestyrelsen mener, at det bør præciseres, om forhold ved den aktuelle indsamling – og ikke alene tidligere indsamlinger – kan begrunde tilbagekaldelse.

Med lovforslaget foreslås det, at Indsamlingsnævnet kan afslå en ansøgning om tilladelse, hvis forhold ved tidligere indsamlinger giver anledning til at formode, at loven eller bestemmelser udstedt i medfør af loven ikke vil blive fulgt. Indsamlingsnævnet kan desuden tilbagekalde en allerede tildelt tilladelse, når der foreligger sådanne forhold, der vil kunne begrunde et afslag på en ansøgning om tilladelse.

For at kunne tilbagekalde en tilladelse efter forslaget, skal der foreligge nye faktiske oplysninger, der ikke forelå på det tidspunkt, hvor tilladelsen blev meddelt.

Det er således ikke udelukket, at forhold ved den aktuelle indsamling kan begrunde en tilbagekaldelse af indsamlingstilladelsen. Det er dog Justitsministeriets vurdering, at det primært vil være forhold vedrørende tidligere indsamlinger, der begrunder afslag eller tilbagekaldelse efter den foreslåede ordning, f.eks. manglende regnskab.

Det bemærkes desuden, at de almindelige forvaltningsretlige grundsætninger om, at en begunstigende afgørelse, f.eks. en tilladelse til indsamling, kan tilbagekaldes uden udtrykkelig lovhjemmel, gælder ved siden af den foreslåede bestemmelse om tilbagekaldelse. Om der i et konkret tilfælde er grundlag for tilbagekaldelse til ugunst for afgørelsens adressat, beror på en afvejning af henholdsvis adressatens berettigede forventninger om, at den oprindelige afgørelse (tilladelse, dispensation m.v.) står ved magt, og modstående – almindeligvis offentlige – interesser i at få afgørelsen tilbagekaldt.

4. Ændring af Indsamlingsnævnets sammensætning

Alzheimerforeningen, Børns Vilkår, Kræftens Bekæmpelse og SOS Børnebyerne anerkender, at der kan være behov for at styrke nævnets kompetencer inden for IT og teknologi, men er afvisende i forhold til, at styrkelsen sker på den foreslåede måde, da det medfører tab af den faglige indsigt og viden, som medlemmerne indstillet af ISOBRO besidder. Høringsparterne opfordrer til, at det overvejes, om Indsamlingsnævnet i stedet bør

udvides med et medlem, der indstilles af Finanstilsynet, eller ved at nævnets sekretariat styrkes med de ønskede kompetencer.

Amnesty International og **Julemærkefonden** mener ikke, at det er nødvendigt at ændre Indsamlingsnævnets sammensætning, men anbefaler i stedet at fortsætte med den nuværende sammensætning, hvor ISOBRO indstiller 2 medlemmer til indsamlingsnævnet. Julemærkefonden foreslår, at der nedsættes et fagpanel svarende til Retslægerådet.

Dansk Erhverv finder, at Indsamlingsnævnets nuværende sammensætning sikrer gode balancer og en hensigtsmæssig repræsentation af de relevante parter. Der bør dog i det daglige arbejde i nævnets sekretariat indgå en mere specifik viden på IT-området og i forhold til aktuelle digitale tendenser. Kompetencerne bør dog ikke tilvejebringes gennem en ændring af nævnets sammensætning, men ved en tilførsel af de fornødne kompetencer til sekretariatet.

Dyrenes Beskyttelse udtrykker bekymring over ændringen af Indsamlingsnævnets sammensætning, der medfører, at indsamlingsbranchen ikke længere kan indstille to medlemmer. Indsamlingsbranchen udvikler sig løbende, og det er vigtigt, at der i Indsamlingsnævnet er repræsentanter med tæt kontakt til og forståelse for indsamlingsbranchen.

Indsamlingsnævnet peger på, at de tilførte kompetencer skal have digital indsamlingsforretningsmæssig forståelse.

ISOBRO er ikke enig i den foreslåede ændring. Organisationen anerkender, at der kan være behov for at styrke kompetencerne i Indsamlingsnævnet inden for IT- og teknologiområdet, men den anfører, at det kan ske på flere måder, f.eks. gennem stærkere faglig indsigt i sekretariatet. Der er en stor risiko for, at relevante forhold ikke afdækkes og forelægges Indsamlingsnævnet, hvis den faglige indsigt ikke er til stedet på sekretariatsniveau. ISOBRO mener ikke, at styrkelsen af den faglige indsigt ved udpegning af ét permanent medlem fører til det ønskede resultat.

ISOBRO anfører, at dens medlemmer af nævnet har tilført en væsentlig viden og indsigt i udviklingen på indsamlingsområdet. ISOBRO bemærker, at den på nuværende tidspunkt indstiller et medlem med generel viden om og overblik over indsamlingsmarkedet og de aktuelle udviklingsstrømme og et medlem med en særlig dybtgående indsigt i de konkrete forhold og

problemstillinger, der knytter sig til en indsamlingsorganisation og dens arbejde på indsamlingsmarkedet. Det vil efter ISOBRO's opfattelse også være tilfældet i fremtiden, herunder i relation til spørgsmål, der forudsætter kendskab til IT og digital udvikling.

ISOBRO er ikke enig i, at der er en ubalance i Indsamlingsnævnet og henviser i den forbindelse til betænkning nr. 1532/2012 om indsamlinger.

ISOBRO foreslår, at der findes en anden måde at tilføre flere faglige ressourcer til Indsamlingsnævnet. Organisationen opfordrer til, at Indsamlingsnævnet i stedet udvides med et medlem, eller at nævnets sekretariat styrkes med de ønskede kompetencer.

Kirkens Korshær finder det naturligt, at Indsamlingsnævnet løbende styrkes med nødvendige kompetencer som følge af udviklingen på området. Det er dog beklageligt, at man vil styrke Indsamlingsnævnets kompetencer på bekostning af civilsamfundets repræsentation. Kirkens Korshær opfordrer derfor til, at nævnets størrelse i stedet udvides og suppleres.

Politiets Efterretningstjeneste (PET) støtter ændringen af Indsamlingsnævnets sammensætning, idet netop IT og digital udvikling vil være helt centrale kompetencer for nævnet fremadrettet, f.eks. inden for kryptovaluta og digitale indsamlinger. Ud fra samme betragtninger støtter PET forslaget om at skabe balance i nævnets sammensætning med henblik på opnåelse af ligelig repræsentation.

Som det fremgår af pkt. 2.3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger, er Indsamlingsnævnets nuværende sammensætning udtryk for en afvejning af hensynene til indsamlingsorganisationerne, befolkningen og erhvervslivet.

Nævnets medlemmer er i dag ikke udpeget med særlig viden inden for IT og digital udvikling for øje.

Efter Justitsministeriets opfattelse bør der tilføres Indsamlingsnævnet kompetencer på det teknologiske område, da den løbende digitale udvikling har medført, at indsamlinger i et stort omfang foregår på internettet, og den praktiske anvendelse af indsamlingsloven derfor fordrer en mere indgående teknologisk forståelse.

Justitsministeriet finder det mest hensigtsmæssigt at styrke kompetencerne på nævnetsniveau, da man derved sikrer de relevante kompetencers indflydelse på nævnets beslutninger.

Nævnets nuværende sammensætning indebærer, at indsamlingsorganisationerne er repræsenteret med 2 medlemmer, mens offentligheden og erhvervslivet alene er repræsenteret med 1 medlem hver. Der er dog et sammenfald mellem de interessenter, som repræsenteres af indsamlingsorganisationernes repræsentanter og erhvervslivets repræsentant, idet en række af de indsamlingsorganisationer, som repræsenteres af ISOBRO, også er medlemmer af Civilsamfundets Brancheforening, som er medlem af Dansk Erhverv. Det er på denne baggrund Justitsministeriets opfattelse, at der er vist overlap eller sammenfald af interesser blandt nævnsmedlemmerne, hvilket skaber en ubalance i nævnets sammensætning, som skal være udtryk for en ligelig repræsentation af indsamlingsorganisationerne samt offentligheden og erhvervslivet.

Efter Justitsministeriets opfattelse imødekommes den relevante afvejning af hensynene til indsamlingsorganisationerne, offentligheden og erhvervslivet med den foreslåede ændring af Indsamlingsnævnet, idet såvel indsamlingsorganisationerne som offentligheden og erhvervslivet fortsat vil være repræsenteret i nævnet.

Det bør desuden sikres, at Indsamlingsnævnet ikke vokser sig for stort, da nævnets størrelse skal sikre en smidig sagsbehandling og undgå en for dyr drift.

For så vidt angår høringsparternes bemærkninger om tilførsel af ressourcer til Indsamlingsnævnets sekretariat bemærkes det, at det – som det også fremgår af pkt. 2.3.3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger – forudsættes som hidtil, at Indsamlingsnævnets sekretariat sikrer, at der i sekretariatet er de fornødne faglige kompetencer, således at sekretariatets kontrol med indsamlinger styrkes, herunder kontrol med, at indsamlede midler anvendes i overensstemmelse med de angivne (lovlige) formål.

5. Indhentning af oplysninger hos tredjemand

Advokatrådet bemærker, at det generelt er rådets opfattelse, at der som udgangspunkt bør foreligge en kendelse fra domstolene, hvis offentlige myndigheder vil pålægge private tredjeparter at udlevere oplysninger til dem. Rådet finder ikke bestemmelse proportional og opfordrer derfor dels til en

præcisering og indskrænkning af de oplysninger, der kan kræves udleveret, dels til en præcisering og indskrænkning af den omfattede personkreds. Rådet bemærker, at advokaters tavshedspligt er en hjørnesten i retssamfundet og et helt centralt retsstatsprincip, som er med til at sikre advokaternes uafhængighed af bl.a. staten og finder det derfor afgørende, at advokater ikke omfattes af udleveringspligten.

Alzheimerforeningen, ISOBRO og Kræftens Bekæmpelse finder det principielt betænkeligt at gennemføre den foreslåede ændring, hvorefter Indsamlingsnævnet gives adgang til at indhente oplysninger hos tredjemand, da den giver mulighed for at indhente oplysninger i tilfælde, hvor dette almindeligvis kræver en kendelse fra domstolene. Alzheimerforeningen og ISOBRO finder ikke, at der på indsamlingsområdet er særligt vægtige argumenter, der kan medføre tilsidesættelse af de almene hensyn til retssikkerheden.

Amnesty International finder det retssikkerhedsmæssigt betænkeligt at indføre en så vidtgående bestemmelse.

Dansk Erhverv har forståelse for ønsket om at sikre administrativt smidige sagsgange, men finder ikke, at det er hensigtsmæssigt at fravige mere grundlæggende retsprincipper og fravige udgangspunktet om kendelse fra domstolene. De retssikkerhedsmæssige ulemper er efter Dansk Erhvervs opfattelse særdeles betydelige og tungtvejende og opvejes ikke af administrative fordele.

Danske Advokater mener, at den foreslåede ændring, hvorefter Indsamlingsnævnet gives adgang til at indhente oplysninger hos tredjemand, ikke bør gælde for advokater i relation til oplysninger om klienter. De få undtagelser til advokaters tavshedspligt omhandler tungtvejende samfundsmæssige hensyn, eksempelvis hensynet til forebyggelse af terrorfinansiering og hvidvask, og foreningen finder ikke, at der foreligger sådanne hensyn i forhold til indsamlingsloven.

Den Danske Dommerforening bemærker, at det vil give anledning til principielle og retssikkerhedsmæssige betænkeligheder, hvis en større del af den indledende oplysning af mulige straffesager overlades til Indsamlingsnævnet frem for politiet og således holdes uden for strafferetsplejelovens område, herunder ikke mindst retsplejelovens regler om edition.

Finans Danmark finder ikke, at den foreslåede ændring, hvorefter Indsamlingsnævnet gives adgang til at indhente oplysninger hos tredjemand, rammer den rette balance mellem formål og midler. Udleveringspligten er en undtagelse til de tavshedspligtsregler, som den finansielle sektor er underlagt. De nærmere praktiske og saglige begrundelser for ændringen er ikke klart beskrevet i forarbejderne. Finans Danmark mener, at bestemmelsen er vidtgående, og at Indsamlingsnævnets sagsbehandling med bestemmelsen får karakter af efterforskning og bevissikring omfattet af retsplejelovens editionsregler. Bestemmelsen bør ikke finde anvendelse i situationer, hvor indsamlerens manglende oplysninger blot kan tillægges processuel skadevirkning, f.eks. ved ansøgninger. Finans Danmark mener ikke, at det bør være tredjemand, der skal tage initiativ til prøvelse af, at et pålæg om udlevering af oplysninger er korrekt, men at det bør sikres på anden vis, f.eks. ved en uvildig godkendelsesproces eller stikprøver. Det er efter Finans Danmarks opfattelse ikke proportionalt, at der kan idømmes bødestraf for manglende efterlevelse af pålæg om udlevering af oplysninger.

Forbrugerrådet Tænk finder det afgørende, at bestemmelsen kun er anvendelig i begrænsede og helt særlige situationer.

FSR – danske revisorer bemærker, at der ikke er revisorpligt for en indsamler, uanset om denne er en privatperson eller et selskab. Der vil desuden sjældent være mulighed for at indhente oplysninger hos revisor, da det må forventes, at en indsamler, der har oprettet en indsamling med svig for øje, næppe har antaget en revisor. Foreningen finder derfor ikke, at den foreslåede ændring effektivt forhindrer, at der oprettes og gennemføres indsamlinger med svig for øje.

Kræftens Bekæmpelse mener, at udleveringspligten medfører en principiel forkert tilsidesættelse af retssikkerheden, da oplysninger, som under normale omstændigheder ville kræve kendelse fra domstolene, vil kunne indhentes uden dommerkendelse.

Rigspolitiet lægger til grund, at udleveringspligten ikke gælder for politiet, og at oplysninger fra politiet alene kan videregives til Indsamlingsnævnet efter de almindelige regler i retshåndhævelsesloven, forvaltningsloven m.v.

Udlændingestyrelsen bemærker, at det bør præciseres, om udleveringspligten også gælder for personer, der er omfattet af reglerne i retsplejelovens kapitel 18 om vidnefritagelse.

CISU – Civilsamfund i Udvikling opfordrer til at sikre, at ændringen ikke medfører yderligere administrative byrder for organisationerne.

Finans Danmark bemærker, at det ikke fremgår af lovforslaget, at det er en forudsætning, at der eksempelvis kan pålægges gebyr for behandlingen i forbindelse med udlevering af oplysninger.

Kræftens Bekæmpelse bemærker, at de enkelte foreninger kan blive tilført en tung administrativ byrde.

Politiets Efterretningstjeneste (PET) vurderer, at det er væsentligt for Indsamlingsnævnets kontrolmuligheder, at nævnet får mulighed for at anmode om oplysninger hos tredjemand med henblik på bedre at belyse sager om potentielle lovovertrædelser henset til, at non-profit området udgør et højrisikoområde for terrorfinansiering. Den nuværende lovgivning giver ikke i tilstrækkelig grad mulighed for at udføre en effektiv kontrol.

Justitsministeriet har genovervejet den foreslåede bestemmelse i lyset af de indkomne høringssvar og på den baggrund fundet, at bestemmelsen bør udgå af lovforslaget.

6. Afskaffelse af krav om flere ansvarlige og medansvarlige

Alzheimerforeningen tilslutter sig den foreslåede ændring.

Dansk Erhverv er skeptisk over for afskaffelse af kravet om, at en indsamling skal forestås af mindst tre fysiske personer eller en juridisk person, da afskaffelsen vil øge risikoen for snyd med indsamlinger. Dansk Erhverv finder det mere oplagt at iværksætte tiltag for bedre information og mere op-søgende oplysning.

ISOBRO og **SOS Børnebyerne** har forståelse for ønsket om at gøre det nemmere at lave en indsamling, men gør dog opmærksom på, at det er nemmere at snyde, når man er én fremfor tre.

Dyrenes Beskyttelse tilslutter sig ISOBROs bekymring.

Julemærkefonden støtter ikke den foreslåede ændring og anbefaler i stedet en skærpelse af kravene til en offentlig indsamling. Julemærkefonden påpeger i denne forbindelse, at der ved vedtagelsen af indsamlingsloven i 2014 var et ønske om at sikre større gennemsigtighed og bedre kontrol af

indsamlinger. Julemærkefonden mener ikke, at det er meningsfuldt, at der er et ønske om at styrke kontrollen med indsamlinger, når man samtidig vil sænke barren for adgangen til markedet.

Udlændingestyrelsen bemærker, at der bør udvises forsigtighed ved afskaffelsen af kravet om, at der for indsamlinger, der forestås af juridiske personer, skal angives mindst en myndig person, som skal være medansvarlig for de forpligtelser, der påhviler arrangørerne. Styrelsen henviser i den forbindelse til, at visse organisationer løbende ændrer navn og CVR-nummer. Desuden låner nogle organisationer indsamlingstilladelser fra andre organisationer. Udlændingestyrelsen er på den baggrund bekymret for, at formålet med bl.a. donationsloven og den øgede kontrol, der ønskes indført ved de foreslåede ændringer af indsamlingsloven, ikke vil kunne håndhæves overfor organisationer, foreninger mv., som løbende skifter navn og løbende under nye navne søger om indsamlingstilladelser.

Kravet om, at indsamlinger, der ikke forestås af en juridisk person, skal forestås af mindst tre fysiske personer, blev videreført i forbindelse med udarbejdelsen af den gældende indsamlingslov ud fra en antagelse om, at risikoen for misbrug mindskes, hvis indsamlingen forestås af mere end en enkelt person, jf. Folketingstidende 2013-14, A, L 142 som fremsat, side 16.

Over for hensynet til at mindske risikoen for misbrug står dog det forhold, at kravet kan virke som en barriere for at opnå Indsamlingsnævnets tilladelse. Det kan være medvirkende til, at sådanne indsamlinger i et vist omfang iværksættes uden Indsamlingsnævnets tilladelse.

Dertil kommer, at udbredelsen af sociale medier, internetbaserede indsamlingsplatforme og mobile betalingsløsninger gør det enkelt at indsamle, dele betalingsoplysninger og udbrede kendskabet til en indsamling, og der kræves derfor ikke samme fysiske indsats fra indsamleren som tidligere. Det er således blevet nemmere at starte og drive en indsamling som enkeltperson. Kravet kan desuden omgås ved, at der indsættes ægtefæller, børn eller lignende som øvrige komitémedlemmer.

På denne baggrund finder Justitsministeriet det fortsat hensigtsmæssigt at afskaffe kravet om, at indsamlinger, der ikke forestås af en juridisk person, skal forestås af mindst tre fysiske personer.

7. Digital indberetning af regnskaber

Dansk Erhverv tilslutter sig den foreslåede ændring.

Kirkens Korshær mener, at det er fornuftigt, at regnskaber skal indgives digitalt, men opfordrer dog til, at der sikres grundig vejledning og en ordentlig overgangsfase.

For så vidt angår Kirkens Korshærs bemærkning om vejledning bemærker Justitsministeriet, at der findes generel vejledning om indsamlingsområdet, herunder til den digitale selvbetjeningsløsning som kan anvendes til ansøgninger, på Indsamlingsnævnets hjemmeside. Vejledningen opdateres løbende ved ændringer på området.

Der vil desuden blive udarbejdet en vejledning om anvendelsen af den digitale selvbetjeningsløsning til indsendelse af regnskaber.

For så vidt angår overgangsfase, bemærker Justitsministeriet, at loven forventes at træde i kraft den 1. januar 2023. Justitsministeriet vil desuden i forbindelse med den ændring af indsamlingsbekendtgørelsen, som bl.a. skal fastsætte de nærmere regler om obligatorisk brug af digital selvbetjening ved indsendelse af regnskaber, sikre en hensigtsmæssig overgangsfase.

8. Øvrige bemærkninger

Flere høringsparter opfordrer til at ændre indsamlingslovens §§ 5 og 6, så bestemmelserne gøres tidssvarende og giver mulighed for at hverve faste støtter på lige fod med hvervning af medlemmer på gaden eller pr. telefon efter tilladelse fra Indsamlingsnævnet.

Som det fremgår af pkt. II ovenfor, vil forslag og bemærkninger, der ikke vedrører lovforslaget, ikke indgå i høringsoversigten, og Justitsministeriet kommenterer derfor ikke på høringsparternes forslag.

ISOBRO, Julemærkefonden og **SOS Børnebyerne** foreslår at styrke kontrollen med indsamlingsområdet ved at udstyre Indsamlingsnævnets sekretariat med arbejdsredskaber og sætte sekretariatets medarbejdere i stand til at opnå en reel indsigt i eventuelle problematiske forhold, herunder eksempelvis ved en adgang til udveksling af oplysninger med andre relevante offentlige myndigheder.

Udlændingestyrelsen bemærker, at der bør overvejes etableret hjemmel til et smidigere samarbejde mellem Indsamlingsnævnet og Udlændingestyrelsen, så de to myndigheder i højere grad kan udveksle relevante oplysninger, uden at disse oplysninger kan komme til udenforståendes kendskab, herunder i relation til den foreslåede mulighed for tilbagekaldelse af indsamlingstilladelser. De to myndigheder kan i deres arbejde kortlægge oplysninger, som er relevante for hinanden.

Justitsministeriet bemærker, at det i forbindelse med ændringen af Indsamlingsnævnets sammensætning er forudsat, at Indsamlingsnævnets sekretariat sikrer, at der i sekretariatet er de fornødne faglige kompetencer, således at sekretariatets kontrol med indsamlinger styrkes, herunder kontrol med, at indsamlede midler anvendes i overensstemmelse med de angivne (lovlige) formål, jf. pkt. 2.3.3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

For så vidt angår høringsparternes bemærkninger om udveksling af oplysninger med andre relevante offentlige myndigheder, herunder mellem Indsamlingsnævnet og Udlændingestyrelsen, bemærkes det, at Indsamlingsnævnet er omfattet af de almindelige regler om videregivelse af oplysninger mellem forvaltningsmyndigheder i forvaltningsloven og de databeskyttelsesretlige regler.

Justitsministeriet finder ikke grundlag for at fastsætte særlige regler for Indsamlingsnævnet i den henseende, herunder særlige regler om adgangen til aktindsigt i nævnets korrespondance med andre myndigheder.

CISU – Civilsamfund i Udvikling mener, at gebyret, der betales i forbindelse med en ansøgning om indsamlingstilladelse, er uforholdsmæssigt højt for mange mindre organisationer, når det sammenholdes med det indsamlede beløb. Foreningen opfordrer derfor til, at man i denne eller en fremtidig gennemgang af indsamlingsloven inddrager lovens § 14.

Gebyret for en 1-årig tilladelse efter indsamlingslovens § 3 er 1.200 kr., mens gebyret for en 3-årig tilladelse efter indsamlingslovens § 4 er 10.600 kr.

Betalingsordningen blev indført med henblik på at finansiere en del af omkostningerne til Indsamlingsnævnet (sekretariatet), og idet udvalget om revision af reglerne om offentlige indsamlinger fandt, at

indsamlingsorganisationerne burde bære en del af omkostningerne, jf. Folketingstidende 2013-14, A, L 142 som fremsat, side 29.

Det bemærkes derudover, at der efter indsamlingsbekendtgørelsens § 7, stk. 2, kan anvendes et rimeligt beløb af de indsamlede midler til dækning af omkostninger i forbindelse med indsamlingen, herunder til betaling for indsamlingen.

Justitsministeriet finder på den baggrund ikke grundlag for at ændre gebyrsatserne.

III. Lovforslaget i forhold til lovudkastet

De modtagne høringssvar har ikke – ud over de ændringer og præciseringer, der fremgår af pkt. II – givet anledning til at foretage ændringer af indholdsmæssig karakter.

Der er dog foretaget visse ændringer af sproglig, lovteknisk og redaktionel karakter i forhold til det udkast, som har været sendt i høring. Der er desuden foretaget enkelte mindre uddybninger og præciseringer i bemærkningerne til lovudkastet.